



Provinciale Staten

Clustercode EI
Ons kenmerk DOC-00711609
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 29 oktober 2024
Verzonden 1 november 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Hanegraaff
Fractie : CDA
Inzake : Hoger onderwijs

Vraag 1.

Deelt het college onze mening dat de lobby van GS met betrekking tot het hoger onderwijs mislukt is? Zo ja, kunt u toelichten waarom dit het geval is? Zo niet, kunt u aangeven wat er op dit dossier wel is bereikt?

Antwoord.

Nee. Er is sprake van een voorgenomen besluit en dus is er nog een lobbyproces gaande. Op dit dossier is een actieve lobby vanuit de regio gevoerd, waarbij de onderwijspartijen natuurlijk aan zet zijn en waarbij de provincie nauw betrokken is. De lobby is met name ingezet om de negatieve maatregelen van de voorgenomen wet door middel van maatwerk voor Limburg te beperken. Maatwerk- en uitzonderingsmogelijkheden blijven ook naar aanleiding van de laatste Kamerbrief mogelijk, maar de gestelde randvoorwaarden beknellen dat maatwerk.

Erg belangrijk in de lobby is dat we vanuit de regio en de betrokken partijen een gesloten front vormen.

Vraag 2.

Heeft het college samengewerkt met andere regio's waar soortgelijke kwesties spelen? Zo ja, kunt u aangeven wanneer en op welke wijze deze samenwerking heeft plaatsgevonden?

**Antwoord.**

De onderwijspartijen zijn aan zet in deze lobby, die ze zowel voeren vanuit hun positie in Limburg als binnen landelijke samenwerkingsverbanden via de Vereniging Hogescholen en de Universiteiten Nederland (UNL). Als Limburgse overheid ondersteunen wij de boodschap vanuit het belang van onze regio. Hierbij staan we in verbinding met andere regio's, maar hebben we met name oog voor de specifieke situatie van Limburg. We hebben als provincie intensief contact met partijen in de regio's Aken, Luik, en Hasselt om vanuit een gezamenlijk trinationalaal verhaal de unieke propositie van Limburg onder de aandacht te brengen.

Vraag 3.

Kunt u toelichten hoe er op dit dossier is samengewerkt met de Universiteit Maastricht (UM)? Graag ontvangen wij een concrete weergave van wanneer en hoe deze samenwerking is vormgegeven.

Antwoord.

Er is nauw en intensief contact met de Universiteit Maastricht en de andere onderwijsinstellingen. Deze samenwerking is op initiatief van de Provincie Limburg georganiseerd in het Bestuurlijk Overleg Onderwijs. In dit overleg zijn alle publieke onderwijsinstellingen in Limburg vertegenwoordigd. Met en door deze partners wordt voortdurend samen gewerkt om de Limburgse boodschap onder de aandacht te brengen van het Rijk. Zo is vanuit dit Bestuurlijk overleg het Onderwijsmanifest Limburg¹ als gezamenlijk standpunt naar Den Haag verzonden. In dit manifest wordt ook nadrukkelijk het belang van maatwerk voor de regio benadrukt. Ook hebben deze partners gezamenlijk het bezoek van Minister Eppo Bruins georganiseerd en gefaciliteerd. Ook tijdens dit overleg is er aandacht geweest voor de unieke trinationale propositie van Limburg. Naar de toekomst toe zal dit thema aandacht blijven houden van het Bestuurlijk Overleg, en waar nodig zullen er aanvullende acties ondernomen worden.

Vraag 4.

Hoe heeft de UM gereageerd op de recente berichten? Wat geven zij aan als de verwachte consequenties? Hoe groot zijn de zorgen binnen de UM?

Antwoord.

Voor de reactie van de Universiteit Maastricht verwijzen we naar hun reactie van 15 oktober 2024².

Vraag 5.

Kunt u een overzicht geven van de momenten waarop een gedeputeerde heeft gelobbyd in Den Haag met betrekking tot dit onderwerp? Kunt u daarnaast aangeven welke lobbystrategie GS heeft gehanteerd (waar, hoe vaak, op welke data, en met welke middelen)? Welke boodschap heeft u overgebracht naar Den Haag en hoe vaak?

Antwoord.

Er is sprake van een voortdurende lobby, waarbij de boodschap van het belang van maatwerk voor Limburg steeds als uitgangspunt is genomen. Belangrijke moment van de lobby zijn het versturen van het Onderwijsmanifest Limburg, de brandbrief van 22 maart 2024³, een brief van de Limburgse steden als

¹ [Limburgs onderwijs stuurt gezamenlijk manifest naar Den Haag \(nos.nl\)](https://www.limburg.nl/onderwijs/manifest)

² <https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/nieuws/kamerbrief-onderwijsminister-dreun-voor-onderwijs-en-regio-komt-dichterbij>

³ [240322 brandbrief regio limburgs onderwijs.pdf](#)



voorbereiding op het Kamerdebat in juni 2024, en het door de Provincie Limburg gefaciliteerde bezoek van Minister Bruins aan de regio op 18 oktober 2024⁴. Daarnaast zijn er nog tal van contacten die worden aangewend. Hier publiekelijk over berichten zou het proces niet helpen.

Vraag 6.

Kunt u aangeven welke tegenargumenten het ministerie of de minister heeft ingebracht?

Antwoord.

De minister wijst, naast de druk op voorzieningen door de hoge aantallen studenten, op het belang van de Nederlandse taal voor de integratie van buitenlandse studenten op de Nederlandse arbeidsmarkt.

Vraag 7.

Wat zijn de gevolgen voor Limburg als de Universiteit Maastricht geen uitzonderingspositie krijgt? Hoe groot is de mogelijke daling van het aantal studenten aan de UM? Zou het noodzakelijk kunnen worden om te snijden in de financiering van de Brightlands campussen omdat de UM niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen? Is er een risico dat bedrijven vertrekken omdat er geen geschikt personeel meer kan worden gevonden? Wij begrijpen dat u geen exacte antwoorden kunt geven, maar we zouden graag een onderbouwde inschatting ontvangen, gezien het belang van dit dossier en de urgentie waarmee een nieuwe lobby gestart moet worden.

Antwoord.

De Limburgse onderwijsinstellingen leveren in totaal ruim 650 miljoen euro toegevoegde waarde aan de regionale economie. Hiermee genereren de onderwijsinstellingen 9000 arbeidsplaatsen in Limburg. Tevens zijn de onderwijsinstellingen betrokken bij samenwerkingen met de overheid en het bedrijfsleven op de Brightlands-campussen, wat heeft geleid tot innovatieve onderzoeksprojecten en de uitwerking van concrete businesscases voor start-ups en scale-ups. Mede hierdoor behoort Limburg volgens de Europese Commissie tot de top 40 van Europese innovatieve topro regio's. In opdracht van Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool heeft het onderzoeksbureau Panteia een onderzoek gedaan naar de gevolgen van een scenario waar er een rigoureuze stop van internationale studenten komt. In dit scenario zou het kunnen leiden tot een daling van 40% van het totaal aantal studenten bij de Universiteit Maastricht⁵. Hiermee zou het voorgestelde landelijke beleid negatieve effecten op het Limburg ecosysteem en concurrentievermogen van de regionale economie hebben. De exacte gevolgen voor de regio zijn afhankelijk van het definitieve Wetsvoorstel Internationalisering in Balans en de uitvoering hiervan. We kunnen hier nog niet op vooruitlopen.

Vraag 8.

Wat is de reactie van de Brightlands campussen op deze ontwikkelingen? Hoe groot is hun bezorgdheid nu het aantal instromende studenten mogelijk zal afnemen en de financiering van de UM onder druk komt te staan?

Antwoord.

De Brightlands campussen zijn onderdeel van de gezamenlijke lobby, door bijvoorbeeld het mede ondertekenen van de brandbrief. Wij faciliteren de samenwerking in de lobby van de campussen, steden, en onderwijsinstellingen.

⁴ [Kansen én zorgen centraal tijdens werkbezoek minister Bruins aan Maastricht - Provincie Limburg](#)

⁵ <https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/file/panteia-factsheet-impact-cijfers-umpdf>

**Vraag 9.**

Wat zijn de vervolgstappen? Kunt u specifiek aangeven wat het college nu van plan is te doen om de schade zoveel mogelijk te beperken? Hoeveel middelen worden hiervoor vrijgemaakt? Hoe gaat u samenwerken met de UM en andere belanghebbenden op dit dossier? Hoe wordt de lobbystrategie aangepast, gezien de eerdere strategie niet succesvol is gebleken?

Antwoord.

Het thema blijft een terugkerend onderwerp op het Bestuurlijk Overleg Onderwijs. We erkennen de zorgen van de onderwijsinstellingen, en ondersteunen ze waar gewenst. Deze manier van samenwerken heeft er toe geleid dat de hele regio (onderwijs, overheid, en bedrijfsleven) een gezamenlijke boodschap aan Den Haag overbrengt. Voor deze lobby zijn geen extra middelen gereserveerd of noodzakelijk.

Vraag 10.

Waarom heeft het college ervoor gekozen om de Staten niet eerder te informeren over dit onderwerp, of om de Staten niet te betrekken bij de lobby, zodat zij nationale politici in actie konden brengen? Een gezamenlijke lobby is immers krachtiger.

Antwoord.

De lobby is een samenwerking tussen regionale partners, waarbij het onderwijs de voortrekkersrol vervult. De gepubliceerde lobbydocumenten, zoals de brandbrief en het manifest, zijn openbaar.

Gedeputeerde staten van Limburg

voorzitter

secretaris

**Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht**

Maastricht, 16-10-2024

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Met zorg heeft het CDA kennisgenomen van de plannen van Minister van Onderwijs Eppo Bruins met betrekking tot het hoger onderwijs. Waar er in eerdere berichten nog ruimte leek te zijn voor universiteiten in de regio om een uitzonderingspositie te verkrijgen, geeft de minister nu duidelijk aan dat dit niet vanzelfsprekend is. In politieke termen betekent dit dat er zeer weinig ruimte zal zijn voor uitzonderingen. Aangezien deze uitzonderingspositie het belangrijk speerpunt was in de lobby omtrent het hoger onderwijs van de provincie richting het Rijk, concluderen wij dat de lobby mislukt is. Wij hebben hierover enkele vragen:

1. Deelt het college onze mening dat de lobby van GS met betrekking tot het hoger onderwijs mislukt is? Zo ja, kunt u toelichten waarom dit het geval is? Zo niet, kunt u aangeven wat er op dit dossier wel is bereikt?
2. Heeft het college samengewerkt met andere regio's waar soortgelijke kwesties spelen? Zo ja, kunt u aangeven wanneer en op welke wijze deze samenwerking heeft plaatsgevonden?
3. Kunt u toelichten hoe er op dit dossier is samengewerkt met de Universiteit Maastricht (UM)? Graag ontvangen wij een concrete weergave van wanneer en hoe deze samenwerking is vormgegeven.
4. Hoe heeft de UM gereageerd op de recente berichten? Wat geven zij aan als de verwachte consequenties? Hoe groot zijn de zorgen binnen de UM?
5. Kunt u een overzicht geven van de momenten waarop een gedeputeerde heeft gelobbyd in Den Haag met betrekking tot dit onderwerp? Kunt u daarnaast aangeven welke lobbystrategie GS heeft gehanteerd (waar, hoe vaak, op welke data, en met welke middelen)? Welke boodschap heeft u overgebracht naar Den Haag en hoe vaak?
6. Kunt u aangeven welke tegenargumenten het ministerie of de minister heeft ingebracht?
7. Wat zijn de gevolgen voor Limburg als de Universiteit Maastricht geen uitzonderingspositie krijgt? Hoe groot is de mogelijke daling van het aantal studenten aan de UM? Zou het

noodzakelijk kunnen worden om te snijden in de financiering van de Brightlands campussen omdat de UM niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen? Is er een risico dat bedrijven vertrekken omdat er geen geschikt personeel meer kan worden gevonden? Wij begrijpen dat u geen exacte antwoorden kunt geven, maar we zouden graag een onderbouwde inschatting ontvangen, gezien het belang van dit dossier en de urgentie waarmee een nieuwe lobby gestart moet worden.

8. Wat is de reactie van de Brightlands campussen op deze ontwikkelingen? Hoe groot is hun bezorgdheid nu het aantal instromende studenten mogelijk zal afnemen en de financiering van de UM onder druk komt te staan?
9. Wat zijn de vervolgstappen? Kunt u specifiek aangeven wat het college nu van plan is te doen om de schade zoveel mogelijk te beperken? Hoeveel middelen worden hiervoor vrijgemaakt? Hoe gaat u samenwerken met de UM en andere belanghebbenden op dit dossier? Hoe wordt de lobbystrategie aangepast, gezien de eerdere strategie niet succesvol is gebleken?
10. Waarom heeft het college ervoor gekozen om de Staten niet eerder te informeren over dit onderwerp, of om de Staten niet te betrekken bij de lobby, zodat zij nationale politici in actie konden brengen? Een gezamenlijke lobby is immers krachtiger.

Gezien de urgentie van de kwestie, zouden we de antwoorden op de vragen graag op korte termijn tegemoet zien.

Namens de CDA-fractie,

Marcel Hanegraaff